

Sygn. akt XVII *AmE* 117/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Ewa Malinowska**

protokolant: inspektor Patrycja Żuk

po rozpoznaniu 22 marca 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania (...) **Centrum Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 25 lipca 2013 r. znak: (...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od powoda (...) Centrum Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazuje zwrócić powodowi (...) Centrum Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. ze Skarbu Państwa – Kasy Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 125,65 zł (sto dwadzieścia pięć złotych sześćdziesiąt pięć groszy) tytułem różnicy między kosztami pobranymi od strony a kosztami należnymi.

SSO Ewa Malinowska

Sygn. akt XVII *AmE* 117/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 25 lipca 2013 r., znak (...), wydaną na podstawie art. 56 ust. 2 pkt 1 i art. 23 ust. 2 pkt 13 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 8, art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (dalej: PE) oraz art. 104 k.p.a., po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego ws. wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorstwu (...) S.A. z siedzibą w R., w związku z ujawnieniem w prowadzonej przez nie koncesjonowanej działalności gospodarczej polegającej na obrocie energią elektryczną nieprawidłowości, polegających na niewywiązaniu się należycie z ustawowego obowiązku, zawartego w art. 44 PE, tj. prowadzeniu ewidencji księgowej niezgodnie z zasadami określonymi w tym przepisie, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekł, że:

1) przedsiębiorstwo (...) S.A. z siedzibą w R. naruszyło postanowienia art. 44 PE, prowadząc ewidencję księgową niezgodnie z zasadami określonymi w tym przepisie,

2) za działanie wymienione w pkt 1, wymierzył przedsiębiorstwu karę pieniężną w wysokości 300.000 zł, stanowiącą (...) przychodu osiągniętego przez nie z działalności koncesjonowanej w zakresie obrotu energią elektryczną w 2012 r.

(decyzja, k. 4-10).

Odwołanie od powyższej decyzji 13 sierpnia 2013 r. wniosło (...) Centrum S.A. z siedzibą w R., zaskarżając decyzję w całości i wnosząc o jej uchylenie w całości, ewentualnie o zmianę jej pkt II w części dotyczącej wysokości nałożonej kary pieniężnej przez jej uchylenie lub ustalenia kary w niższej wysokości, proporcjonalnej do stopnia stwierdzonych nieprawidłowości, stopnia szkodliwości czynu i sytuacji finansowej odwołującego. Spółka wniosła również o zasądzenie od Prezesa URE na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zaskarżonej decyzji zarzucono:

1. błąd w ustaleniach faktycznych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia polegający na przyjęciu, że odwołujący nie zaprzestał naruszania zasad prowadzenia ewidencji księgowej, określonych w art. 44 PE,
2. naruszenie art. 56 ust. 6a PE poprzez jego niezastosowanie i nieodstąpienie od wymierzenia odwołującemu kary w sytuacji, gdy stopień szkodliwości czynu odwołującego był znikomy, a odwołujący zaprzestał naruszania prawa,
3. naruszenie art. 56 ust. 3 PE w zw. z art. 56 ust. 6 PE poprzez nałożenie na odwołującego kary pieniężnej w wysokości stanowiącej równowartość (...) przychodu odwołującego, bez uwzględnienia stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinienia oraz sytuacji finansowej odwołującego.

(odwołanie, k. 12-22).

W odpowiedzi na odwołanie z 3 stycznia 2014 r. Prezes URE wniósł o jego oddalenie, a na rozprawie 22 marca 2016 r. wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

(odpowiedź na odwołanie, k. 68-72).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Centrum S.A. z siedzibą w W. (poprzednio: (...) Centrum S.A. z siedzibą w R.) jest przedsiębiorstwem energetycznym wykonującym działalność gospodarczą, między innymi, w zakresie wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i handlu energią elektryczną. Na mocy decyzji Prezesa URE z 4 lutego 2011 r., przedsiębiorca posiada koncesję na obrót energią elektryczną.

dowód: okoliczności bezsporne, Informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców, k. 124-131

Pismem z 5 grudnia 2012 r. Prezes URE wezwał przedsiębiorstwo energetyczne, między innymi, do przedstawienia dokumentacji zatwierdzonej przez kierownika jednostki, opisującej przyjęte przez Spółkę sposoby prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym zakładowego planu kont wraz z wykazem kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej. Przedsiębiorcę wezwano również do przedstawienia przykładowych „faktur kosztowych” wraz z dekretacją księgową dla kosztów charakteryzujących poszczególne rodzaje działalności oraz analogicznie „faktur przychodowych”, a także szczegółowych wyjaśnień, co do sposobu księgowania kosztów i przychodów dotyczących działalności koncesjonowanej i działalności pozostałych w Spółce.

dowód: pismo Prezesa URE znak: (...), k. 1 akt admin.

Wobec tego, że wraz z pismem z 2 stycznia 2013 r. Spółka (...) przesłała tylko część żądanych dokumentów, jak również przedstawiła tylko częściowe wyjaśnienia, pismem z 14 stycznia 2013 r. Prezes URE wniósł o ich uzupełnienie. W odpowiedzi na powyższe wezwanie Spółka wystosowała pismo z 12 lutego 2013 r., do którego załączono dokumenty, m.in. kopię zakładowego planu kont wraz z wykazem kont oraz kopię zarządzenia kierownika jednostki zatwierdzającego zasady rachunkowości w Spółce, tj. Zarządzenie nr 1 z dnia 30.04.2010 r. Zarządu Spółki w sprawie wprowadzenia Polityki Rachunkowości, której zasady miały być stosowane od 30 kwietnia 2010 r.

dowód: pismo przedsiębiorcy z 2.01.2013 r. wraz z załącznikami, k. 3-195 akt admin.; pismo Prezesa URE znak: (...)/BH, k. 197 akt admin.; pismo przedsiębiorcy z 12.02.2013 r. wraz z załącznikami, k. 210-230 akt admin.

Pismem z 25 marca 2013 r. Prezes URE wezwał przedsiębiorcę, między innymi, do przedłożenia kopii nowej „Polityki rachunkowości” wraz z kopią Zakładowego Planu Kont i kopią zarządzenia kierownika jednostki, zatwierdzającego zasady rachunkowości w Spółce, a także przedłożenia szczegółowych wyjaśnień dotyczących błędów i nieprawidłowości, jakie zostaną wyeliminowane po opracowaniu i wdrożeniu nowej dokumentacji księgowej oraz udzielenie dalszych wyjaśnień, jak również do przedstawienia dowodów potwierdzających, że w ramach Zakładowego Planu Kont Spółka prowadzi swoją księgowość w sposób umożliwiający odrębne obliczanie kosztów i przychodów dla wykonywanej działalności związanej z dostarczaniem energii elektrycznej, w tym kosztów stałych, zmiennych i przychodów. Natomiast pismem z 26 kwietnia 2013 r. Prezes Urzędu po raz kolejny zażądał przedstawienia szczegółowego wyjaśnienia symboliki poszczególnych członów zapisu konta z dekretacji księgowej na przedłożonych, przy piśmie z 12 lutego 2013 r., kopiach przykładowych faktur, przedłożenia informacji wraz z dokumentami na temat stosowanych kluczy podziałowych kosztów wspólnych dla różnych działalności Spółki oraz przedłożenie szczegółowych wyjaśnień dotyczących błędów i nieprawidłowości, jakie zostaną wyeliminowane po opracowaniu i wdrożeniu nowej dokumentacji księgowej.

dowód: pismo Prezesa URE znak: (...), k. 231 akt admin. oraz z dnia 26.04.2013 r. znak: (...), k. 329 akt admin.

Wraz z pismem z 12 kwietnia Spółka (...) przedstawiła następujące dokumenty:

- Zarządzenie nr 1/2013 z dnia 29.03.2013 r. Zarządu Spółki w sprawie wprowadzenia zmiany Polityki Rachunkowości z mocą obowiązującą od 1.01.2013 r.,
- Plan kont – wydruk z programu S. Forte Finanse i Księgowość 2011.e,
- Tabelę przedstawiającą rodzaj kosztu oraz grupę kosztową,
- Tabelę przedstawiającą MPK – miejsce powstania kosztu,
- Tabelę przedstawiającą podział produktów,
- Tabelę przedstawiającą rodzaj kosztu oraz grupę kosztową z przykładowym wskazaniem kosztów i kontrahentów,
- Zasady (politykę) rachunkowości (...) Centrum S.A.

Natomiast w piśmie z 7 maja 2013 r. przedsiębiorca przyznał, że w roku 2012 ewidencja księgowa nie była prowadzona w Spółce w sposób umożliwiający przypisanie kosztów pośrednich dla działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży energii oraz sprzedaży pozostałej. Poinformował jednocześnie, że w grudniu 2012 nastąpiła zmiana głównego księgowego Spółki i rozpoczęte zostały działania mające na celu wdrożenie systemów i procedur umożliwiających wywiązać się ze wszystkich obowiązków, jakie nakładają na przedsiębiorstwo energetyczne powszechnie obowiązujące przepisy prawa. Przedsiębiorca stwierdził, że błędne działania księgowe Spółki dotyczące planów kont w 2012 r. polegały na braku wydzielenia kosztów pośrednich i przypisania tych kosztów do konkretnego produktu. Jednocześnie wskazał, że w roku 2013 aby prowadzić ewidencję księgową w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów i przychodów, zysków i strat dla wykonywanej działalności gospodarczej w podziale na produkty wprowadzono nowy plan kont, co pozwala na szczegółowe i precyzyjne przypisanie kosztów energii i pozostałych produktów bezpośrednio z ewidencji księgowej.

dowód: pisma przedsiębiorcy z 12.04.2013 r. wraz z załącznikami, k. 233-325 akt admin. oraz z 7.05.2013 r. wraz z załącznikami, k. 331-344 akt admin.

Pismem z 17 maja 2013 r. Prezes URE zawiadomił przedsiębiorstwo energetyczne o wszczęciu postępowania administracyjnego ws. wymierzenia przedsiębiorstwu kary pieniężnej, w związku z ujawnieniem, w prowadzonej

przez nie koncesjonowanej działalności gospodarczej polegającej na obrocie energią elektryczną naruszenia prawa, przez nie wywiązywanie się należycie z ustawowego obowiązku, zawartego w art. 44 PE, tj. prowadzenie ewidencji księgowej niezgodnie z zasadami określonymi w tym przepisie. Jednocześnie Prezes wezwał przedsiębiorcę do złożenia wniosków dowodowych oraz przesłanie żądanych dokumentów.

dowód: zawiadomienie o wszczęciu postępowania znak: (...), k. 345 akt admin.

Wraz z pismem z 6 czerwca 2013 r. Spółka (...) przedstawiła Prezesowi URE żądane dokumenty informując jednocześnie, że na nie została jeszcze wydana opinia i raport podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, zatem sprawozdanie finansowe Spółki za 2012 r. nie zostało zatwierdzone przez Zarząd.

dowód: pismo przedsiębiorcy z 6.06.2013 r. wraz z załącznikami, k. 347-397 akt admin.

W dniu 25 lipca 2013r. Prezes URE wydał decyzję, która została zaskarżona przez (...) Centrum S.A. w niniejszym postępowaniu sądowym. Do odwołania od decyzji załączono następujące dokumenty:

- fragment Planu kont – wydruk z programu S. Forte Finanse i Księgowość 2013,
- listy dotyczące MPK (miejsce powstania kosztu), grupy, produktu,
- Tabelę „Koszty bezpośrednie”,
- Tabelę prezentującą koszty pośrednie i stałe,
- Wyliczenie klucza podziałowego,
- przykładowy sposób dzielenia kosztów wg przyjętego klucza podziału,
- widok z ekranu komputera na program S. Forte Finanse i Księgowość 2013.

dowód: załączniki do odwołania, k. 31-50.

W 2012 r. Spółka (...) osiągnęła przychód z działalności koncesjonowanej w zakresie obrotu energią elektryczną w wysokości (...)zł, co Prezes URE ustalił na podstawie przekazanego przez przedsiębiorcę formularza „Opłata z tytułu uzyskania koncesji (...) za 2012 r.”

dowód: okoliczności bezsporne

Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zgromadzonym w sprawie dokumentom zawartym w aktach sprawy, uznając je za wiarygodne. Powyżej opisany stan faktyczny znajduje oparcie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, które zostały przywołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

Oddaleniu podlegał wniosek powoda o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu ze sporządzonej na jego zlecenie, pisemnej ekspertyzy biegłego rewidenta, na okoliczność prawidłowego i zgodnego z art. 44 PE prowadzenia ewidencji księgowej przez powoda w oparciu o zasady (politykę) rachunkowości obowiązującą od 2013 roku. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, opinie pozasądowe nie mogą być traktowane jako dowód z opinii biegłego. Stanowią one co najwyżej dowód tego, że osoba, która podpisała ekspertyzę, złożyła oświadczenie w niej zawarte oraz traktowane są jako element stanowiska procesowego strony.

Sąd uwzględnił natomiast wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego z dziedziny rachunkowości/rewidenta na okoliczność prowadzenia przez powoda ewidencji księgowej w roku 2013 na datę wydania zaskarżonej decyzji zgodnie z przepisem art. 44 PE, a w szczególności:

a) prowadzenia ewidencji w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów i przychodów, zysków i strat dla wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie dostarczania energii, w tym kosztów stałych, kosztów zmiennych

i przychodów, odrębnie dla wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i obrotu energią, a także w odniesieniu do grup odbiorców określonych w taryfie, w tym sprzedaży energii odbiorcom, którzy mają prawo wyboru sprzedawcy, i odbiorcom, którzy nie mają prawa wyboru sprzedawcy oraz w ten sam sposób - w zakresie działalności powoda niezwiązanej z działalnością polegającą na dostarczaniu energii,

b) wywiązania się przez powoda z obowiązku sporządzania i przechowywania sprawozdań finansowych dotyczących poszczególnych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie dostarczania energii, zawierających bilans oraz rachunek zysków i strat za okresy sprawozdawcze, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o rachunkowości.

Opinie w tym przedmiocie przygotowało dwóch biegłych, mianowicie, biegły sądowy z zakresu ekonomii, finansów i zarządzania – K. J. oraz biegły sądowy z zakresu rachunkowości – E. M. (1).

W opinii sporządzonej 27 lutego 2015 r. (opinia biegłego sądowego w zakresie ekonomii, finansów i zarządzania, k. 149-163) oraz w opinii uzupełniającej z 16 czerwca 2015 r. (opinia uzupełniająca biegłego sądowego do opinii z dnia 27 lutego 2015 r., k. 209-212) biegła sądowa K. J. (1) stwierdziła, że powód w roku 2013 na datę wydania decyzji Prezesa URE, tj. na dzień 25 lipca 2013 r. nie prowadził ewidencji księgowej zgodnie z art. 44 PE, a w szczególności nie prowadził ewidencji w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów i przychodów, zysków i strat dla wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie dostarczania energii, w tym kosztów stałych, kosztów zmiennych i przychodów, odrębnie dla wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i obrotu energią, a także w odniesieniu do grup odbiorców określonych w taryfie, w tym sprzedaży energii odbiorcom, którzy mają prawo wyboru sprzedawcy i odbiorcom, którzy nie mają prawa wyboru sprzedawcy oraz w ten sam sposób – w zakresie działalności powoda niezwiązanej z działalnością polegającą na dostarczaniu energii. Biegła uznała również, że powód w roku 2013 na datę wydania decyzji Prezesa URE nie wywiązał się z obowiązku sporządzania i przechowywania sprawozdań finansowych dotyczących poszczególnych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie dostarczania energii, zawierających bilans oraz rachunek zysków i strat za okresy sprawozdawcze, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o rachunkowości.

Biegła E. M. (1) w swojej opinii z 16 listopada 2015 r. (opinia, k. 263-277) stwierdziła, że powód nie przedstawił kompletnej i przejrzystej dokumentacji zasad prowadzenia ewidencji księgowej, spełniającej wymogi art. 44 PE. W szczególności, jak wskazała biegła, Z. (Polityka) Rachunkowości wprowadzona Zarządzeniem Nr (...) r z 29.03.2013 r. Zarządu Spółki (...) Centrum S.A. i Zakładowy Plan Kont stanowiący załącznik do ww. Zasad nie zapewniają wyodrębnienia przychodów i kosztów z podziałem na działalność energetyczną i działalność pozostałą, a w ramach działalności energetycznej z dalszym podziałem kosztów na koszty stałe i zmienne oraz przychodów i kosztów w doniesieniu do grup odbiorców określonych w taryfie. Zdaniem biegłej, także dodatkowe dokumenty przedstawione przez powoda z uwagi na ich niekompletność i nieprzejrzystość nie usuwają braków Zasad (Polityki) Rachunkowości i Zakładowego Planu Kont. Wobec tego biegła wskazała, że nie mogła stwierdzić, że ewidencja księgowa powoda prowadzona była w roku 2013 – na datę decyzji Prezesa URE, zgodnie z zapisem art. 44 PE, a w szczególności w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów i przychodów, zysków i strat dla wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie dostarczania energii, w tym kosztów stałych, kosztów zmiennych i przychodów, odrębnie dla wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i obrotu energią, a także w odniesieniu do grup odbiorców określonych w taryfie, w tym sprzedaży energii odbiorcom, którzy mają prawo wyboru sprzedawcy, i odbiorcom, którzy nie mają prawa wyboru sprzedawcy oraz w ten sam sposób - w zakresie działalności powoda niezwiązanej z działalnością polegającą na dostarczaniu energii. Z ekspertyzy biegłej E. M. (1) wynika również, że do dnia wydania zaskarżonej decyzji powód nie przedstawił Prezesowi URE sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2012 i złożył je z opóźnieniem do Sądu Rejestrowego, natomiast sprawozdania kwartalne powoda za okres 1.01.2013 r. – 31.03.2013 r. nie zostały sporządzone zgodnie z ustawą o rachunkowości z uwagi na brak danych z poprzedniego okresu sprawozdawczego i nie zostały podpisane przez członków zarządu. Wobec tego biegła uznała, że w tej sytuacji nie może stwierdzić, że powód w roku 2013 – na datę decyzji Prezesa URE wywiązał się z obowiązku sporządzania i przechowywania sprawozdań finansowych dotyczących poszczególnych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie dostarczania energii, zawierających bilans oraz rachunek zysków i strat za okresy sprawozdawcze, na zasadach i w

trybie określonych w przepisach o rachunkowości. Biegła nie przedstawiła oceny kluczy podziałowych, stosowanych przez powoda do podziału kosztów wspólnych z uwagi na to, że wymagałoby to odrębnej analizy na podstawie danych ekonomiczno-finansowych o działalności powoda, których nie ma w aktach sprawy.

Po szczegółowej analizie treści uzasadnienia obu opinii, Sąd uznał je za rzetelne, dogłębne, wiarygodne, sporządzone w sposób kompetentny i co za tym idzie – istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Wyniki analizy przeprowadzonej przez biegłych są zbieżne, korespondują ze sobą, w sposób spójny, jednolity i jednoznaczny wskazują na nieprawidłowości w zakresie prowadzenia przez powoda ewidencji księgowej w roku 2013 na datę wydania zaskarżonej decyzji, w stosunku do obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Wypowiadając się na temat opinii biegłej E. M. (1) powód stwierdził, że w jego ocenie, nie potwierdza ona jednoznacznie faktu prowadzenia przez powoda ewidencji księgowej niezgodnie z art. 44 PE. Zdaniem powoda, świadczy o tym ustalenie przez biegłą, że „nie może stwierdzić, że ewidencja księgową powoda prowadzona była w roku 2013 – na datę decyzji Prezesa URE (...) zgodnie z zapisem art. 44 PE”, nie stwierdzając jednocześnie, że dokumentacja ta była prowadzona niezgodnie z ww. przepisem (pismo przygotowawcze powódki, k. 298-300). Sąd pragnie zauważyć, powyższa ocena opinii biegłego jest całkowicie nietrafiona i przeinacza wypowiedź biegłego. Używając określenia, iż „biegły nie może stwierdzić, że ewidencja księgową powoda prowadzona była (...) zgodnie z zapisem art. 44 ustawy Prawo energetyczne (...)” wskazuje jednoznacznie na to, że ewidencja księgową nie była prowadzona w sposób wymagany przez art. 44 PE. Należy zauważyć, że ocena biegłej wynika między innymi z tego, że powód nie przedstawił, ani w toku postępowania administracyjnego, ani sądowego, kompletnej i przejrzystej dokumentacji zasad prowadzenia ewidencji księgowej. Wbrew sugestiom powoda, okoliczność ta nie może przemawiać na jego korzyść. Prezes URE wielokrotnie wzywał powoda do przedstawienia wyjaśnień oraz dokumentów prezentujących zasady prowadzenia ewidencji księgowej przez Spółkę (...). Nie wywiązując się należycie z tego obowiązku powód nie może teraz czynić z tego zarzutu pod adresem organu administracji i przyjętego przez niego rozstrzygnięcia. Zdaniem Sądu, nieprzedstawienie kompletnej i pełnej dokumentacji w wymaganym zakresie, w sposób oczywisty świadczy o nieprawidłowościach w prowadzeniu ewidencji księgowej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

Obowiązki przedsiębiorstw, mających status przedsiębiorstw energetycznych w rozumieniu art. 3 pkt 12 PE, w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej reguluje przede wszystkim ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 j.t. ze zm.) oraz Prawo energetyczne.

Zgodnie z art. 44 PE - w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji - przedsiębiorstwo energetyczne, zapewniając równoprawne traktowanie odbiorców oraz eliminowanie subsydiowania skrośnego, jest obowiązane prowadzić ewidencję księgową w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów i przychodów, zysków i strat dla wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie:

1) dostarczania paliw gazowych lub energii, w tym kosztów stałych, kosztów zmiennych i przychodów, odrębnie dla wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i obrotu paliwami gazowymi lub energią, magazynowania paliw gazowych i skraplania gazu ziemnego lub regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, a także w odniesieniu do grup odbiorców określonych w taryfie, w tym sprzedaży paliw gazowych lub energii odbiorcom, którzy mają prawo wyboru sprzedawcy, i odbiorcom, którzy nie mają prawa wyboru sprzedawcy;

2) niezwiązanym z działalnością wymienioną w pkt 1 (ust. 1).

Stosownie do ust. 2, przedsiębiorstwa energetyczne są obowiązane do sporządzania i przechowywania sprawozdań finansowych dotyczących poszczególnych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie dostarczania paliw gazowych lub energii, zawierających bilans oraz rachunek zysków i strat za okresy sprawozdawcze, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o rachunkowości.

Natomiast według ust. 3, przedsiębiorstwa energetyczne, które nie są obowiązane na podstawie odrębnych przepisów do publikowania sprawozdań finansowych, udostępniają te sprawozdania do publicznego wglądu w swojej siedzibie.

Przywołana regulacja obejmuje wszystkie, bez wyjątku, przedsiębiorstwa energetyczne, które zobligowane są do prowadzenia ewidencji księgowej, po pierwsze, w sposób umożliwiający odrębne ustalanie kosztów i przychodów oraz zysków i strat w zakresie działalności energetycznej oraz odrębne ustalenia w tym zakresie dla pozostałych rodzajów prowadzonej działalności. Po drugie, w ramach wykonywanej działalności energetycznej przedsiębiorstwa energetyczne winny prowadzić ewidencję księgową w sposób wykazujący koszty stałe, koszty zmienne i przychody odrębnie dla poszczególnych rodzajów działalności tj. wytwarzania, przesyłania, dystrybucji oraz obrotu energią oraz z dalszym podziałem według poszczególnych grup taryfowych odbiorców oraz z uwzględnieniem podziału odbiorców na dysponujących prawem wyboru sprzedawcy i odbiorców, którzy takiego prawa nie mają. W świetle art. 44 ust. 1 PE, granica podstawowego rozdziału księgowości powinna przebiegać pomiędzy działalnością energetyczną przedsiębiorstwa a jego działalnością „nieenergetyczną”, a w dalszej kolejności, pomiędzy poszczególnymi rodzajami wykonywanej działalności energetycznej. Uzasadnieniem zastosowania powyższego rozdziału jest w szczególności konieczność przeciwdziałania subsydiowaniu skrośnemu pomiędzy działalnością wykonywaną przez przedsiębiorcę na rynku regulowanym i na rynku nieregulowanym, jak również zapewnienie równoprawnego traktowania odbiorców.

Obowiązek wyodrębnienia ewidencji księgowej według zasad określonych w art. 44 PE – jak podkreślają obie biegłe, sporządzające opinie w niniejszej sprawie – musi znaleźć odzwierciedlenie w przyjętych przez przedsiębiorstwo energetyczne zasadach (polityce) rachunkowości, a w konsekwencji także w stanowiącym ich część, zakładowym planie kont. Ustawa o rachunkowości w art. 10 wymaga, by jednostka posiadała dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości, a w szczególności dotyczące:

- 1) określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych;
- 2) metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego;
- 3) sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym co najmniej:
 - a) zakładowego planu kont, ustalającego wykaz kont księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,
 - b) wykazu ksiąg rachunkowych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,
 - c) opisu systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji;
- 4) systemu służącego ochronie danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonanych w nich zapisów.

Zgodnie z ust. 2, kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, o której mowa w ust. 1, zaś według ust. 3, w sprawach nieuregulowanych przepisami ustawy, przyjmując zasady (politykę) rachunkowości, jednostki mogą stosować krajowe standardy rachunkowości wydane przez Komitet Standardów Rachunkowości. W przypadku braku odpowiedniego standardu krajowego, jednostki, inne niż wymienione w art. 2 ust. 3, mogą stosować M..

W przywołanym powyżej art. 44 ust. 2 PE, na przedsiębiorstwa energetyczne nałożono również obowiązek sporządzania i przechowywania sprawozdań finansowych dotyczących poszczególnych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie dostarczania paliw gazowych lub energii, zawierających bilans oraz rachunek zysków i strat za okresy sprawozdawcze, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o rachunkowości. Według art. 45 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości, sprawozdanie finansowe składa się z:

1)bilansu;

2)rachunku zysków i strat;

3)informacji dodatkowej, obejmującej wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia,

a sprawozdanie finansowe podlegające corocznemu badaniu, obejmuje ponadto:

4) zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym;

5) rachunek przepływów pieniężnych.

W przypadku sprawozdań finansowych, wskazanych w art. 44 ust. 2 PE, nie wchodzi w grę obowiązek sporządzania pełnych sprawozdań finansowych w rozumieniu art. 45 ustawy o rachunkowości, lecz – jak wyraźnie wskazuje na to przepis – sprawozdań obejmujących jedynie bilans oraz rachunek zysków i strat za okresy sprawozdawcze. Odwołanie do zasad i w trybie określonych w przepisach o rachunkowości dotyczy w tym przypadku tylko tych dwóch elementów sprawozdania finansowego.

Odnosząc powyższe do okoliczności niniejszej sprawy należy podkreślić, że powód przyznał, iż w roku 2012 ewidencja księgowa nie była prowadzona w Spółce (...) w sposób zgodny z wymogami przewidzianymi w art. 44 PE (pismo powoda z 7.05.2013 r., odwołanie). Strona powodowa zarzuciła natomiast błąd w ustaleniach faktycznych, stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, polegający na przyjęciu przez Prezesa URE, że Spółka nie zaprzestała naruszania zasad prowadzenia ewidencji księgowej, określonych we wskazanym przepisie w roku 2013, wskutek zmiany zasad (polityki) rachunkowości.

Zarzut ten nie zasługiwał na uwzględnienie z uwagi na to, że biegli, powołani w niniejszej sprawie na wniosek powoda, stwierdzili szereg nieprawidłowości w zakresie prowadzenia przez Spółkę (...) ewidencji księgowej w roku 2013, tj. na datę wydania przez Prezesa URE zaskarżonej decyzji. I tak, nowe Zasady (Polityka) Rachunkowości, obowiązujące w Spółce od 1 stycznia 2013 r. na mocy Zarządzenia Nr (...) z 29 marca 2013 r. Zarządu Spółki, dotknięte są następującymi brakami i wadami:

- brak jest opisu systemu prowadzenia rachunkowości – tj. opisu systemu informatycznego. W tym zakresie brakuje: wykazu programów (modułów programu np. Finanse i Księgowość, Handel, Środki Trwałe, Kadry i Płace) lub funkcji, zależnie od struktury oprogramowania; brak opisu algorytmów i parametrów oprogramowania; brak zasad ochrony danych, a zwłaszcza metod dostępu do danych i systemu ich przetwarzania oraz brak określenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji;
- brakiem opisu stosowanego przez powoda systemu w zakresie ochrony danych i ich zbiorów, w tym zwłaszcza: dowodów księgowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonywanych zapisów w księgach rachunkowych, ksiąg rachunkowych oraz sprawozdań finansowych;
- Zasady Rachunkowości nie zawierają:

- przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń do działalności energetycznej i działalności pozostałej,

- zasad ewidencji i rozliczania kosztów działalności energetycznej i pozostałej, w szczególności podziału kosztów na koszty bezpośrednie i pośrednie (stałe i zmienne), brak jest założeń do ewidencji zdarzeń gospodarczych w podziale na miejsce, grupę kosztową, miejsce powstawania kosztów (obiekty kontrolingowe) oraz produkt,
- opisu kluczy podziałowych kosztów pośrednich (wspólnych) wraz z uzasadnieniem,
- zasad prowadzenia ksiąg pomocniczych (kont analitycznych) do kont przychodów z wyodrębnieniem rodzaju działalności energetycznej i grup odbiorców oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,
- zasad prowadzenia ksiąg pomocniczych do kont kosztów z wyodrębnieniem rodzaju działalności energetycznej i grup odbiorców oraz ich powiązania z kontami księgi głównej,
- zasad przypisania aktywów i pasywów do działalności energetycznej,
- zasad ustalania wyniku dla działalności energetycznej i działalności pozostałej,
- zasad sporządzania odrębnych bilansów oraz rachunku zysków i strat w zakresie dostarczania energii.

Odnosnie do przedstawionego przez powoda wydruku planu kont z systemu (k. 236-248 akt admin.) oraz wykazów zawartych na kartach 249-252 akt admin., dotyczących klasyfikacji i podziału kosztów i sprzedaży biegli stwierdzili, że:

- wskazany wydruk z planu kont pochodzi z systemu S. Forte Finanse i Księgowość 2011e, podczas, gdy w Załączniku nr 3 do Polityki rachunkowości - Wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe - wskazano, że księgi rachunkowe prowadzone są w programie S. Forte Finanse i Księgowość 2010.2. Wprawdzie, jak wskazała biegła E. M., w ww. wydruku wskazano rozbudowę kont syntetycznych kosztowych według analityki: rodzaj kosztu, grupa, MPK, produkt, ale nie wskazano definicji rodzaju kosztu, grupy, MPK, produktu i oznaczeń cyfrowych lub znakowych poziomów analityki lub słowników do tych kont;
- konto syntetyczne Przychodów ze sprzedaży energii (k. 246 akt admin.) zawiera podział analityczny na sprzedaż energii dla klientów indywidualnych oraz sprzedaż dla klientów biznesowych bez dalszego podziału na grupy taryfowe;
- wydruku planu kont oraz wymienione wykazy powinny być szczegółowo opisane i włączone do zasad (polityki) rachunkowości, natomiast w załączonej do akt postaci wydruki te są nieczytelne i niezrozumiałe, ponieważ w żaden sposób nie wskazują wzajemnych powiązań, a także nie wskazują powiązań z księgą pomocniczą. Wskazane wykazy są nieoznaczone co treści i źródła pochodzenia. W wykazach tych nie wskazano powiązania zawartych w nich informacji, ani z Zakładowym Planem Kont, stanowiącym Załącznik nr 3 do Polityki rachunkowości, ani z wydrukiem Planu kont z systemu S. Forte Finanse i Księgowość 2011e. Zdaniem biegłej E. M., jeżeli wykazy te stanowią rodzaj analityk w postaci słowników, to powinny pochodzić z systemu księgowego. Ponadto klasyfikacja i podział kosztów i przychodów powinna być zawarta w polityce rachunkowości, ewentualnie dla zwiększenia czytelności niektóre szczegółowe ustalenia, np. dotyczące wykazu kont analitycznych mogą zostać opracowane w formie załączników do zasad (polityki) rachunkowości;
- pomimo rozbudowanej analityki księgi pomocniczej, koszty pośrednie i stałe liczone są analogicznie jak w roku 2012.

Przedstawione przez powoda załączniki nr 1 – Rodzaj kosztu (k. 335 akt admin.), nr 2 – MPK (k. 336 akt admin.) i nr 3 – Produkty (k. 337 akt admin.), do pisma z 7 maja 2013 r., stanowią powtórzenie dokumentów przedłożonych przez powoda wraz z pismem z 12.04.2013r. (k. 249-251 akt admin.) i nie zawierają żadnych dodatkowych wyjaśnień, z jakiego źródła pochodzą, czego dotyczą, jakie jest ich powiązanie z zakładowym planem kont. Informacje zawarte w tych załącznikach powinny być integralną częścią polityki (zasad) rachunkowości. Natomiast dokumenty księgowe wraz z ich dekreacją, stanowiące załączniki nr 5, 6, 7, 8, 9, 10 do pisma z 7 maja 2013 r. (k. 339-344 akt admin.), nie

wykazują, w jaki sposób powód przypisuje przychody i koszty do działalności energetycznej i działalności pozostałej oraz dalej do grup taryfowych.

Z kolei załączniki nr 1 i 2 do pisma powoda z 6 czerwca 2013 r. (zestawienia kont, k. 359-362) z jednej strony nie przedstawiają pełnej informacji, której zażądał Prezes URE, zaś z drugiej strony, wskazane w tych załącznikach numery kont nie odpowiadają numerom kont zawartym w Zakładowym Plan Kont, stanowiącym załącznik nr 2 do Polityki rachunkowości (k. 272-273), jak i nie pokrywają się z wydrukiem Planu kont z systemu księgowego Forte Finance i Księgowość 2011e (k. 236-248 akt admin.). Nie wskazano źródła pochodzenia informacji zawartych w tych dokumentach.

Dołączone do odwołania dokumenty (wydruk fragmentu Planu kont, listy dotyczące MPK, Tabela „Koszty bezpośrednie”, Tabela prezentująca koszty pośrednie i stałe, wyliczenie klucza podziałowego, przykładowy sposób dzielenia kosztów wg przyjętego klucza podziału, k. 31-50), w ocenie biegłej K. J., nie są spójne z przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości, ponieważ:

- przedstawiona część planu kont, konto 405-1 Wynagrodzenia Umowy o pracę podstawa z rozbudowaną o elementy słownika analityka są wydrukiem z programu S. Forte Finance i Księgowość 2013 (wcześniejszy wydruk z programu S. Forte Finance i Księgowość 2011.e),
- wydruk MPK zawiera 8 elementów więcej,
- wydruk Koszty bezpośrednie zawiera konta 744-1 Prawa majątkowe oraz 763-9 Obniżenie akcyzy - Umorzenie zielonych certyfikatów, które nie są ujęte w zakładowym planie kont,
- wydruk Koszty bezpośrednie i Koszty stałe jest przedstawiony w sposób nieczytelny, ponadto prezentuje konta nie ujęte w zakładowym planie kont,
- pozostałe dokumenty, takie jak np. rozliczenie kosztów wg klucza podziałowego czy wydruk z ekranu monitora (nieczytelny) nie wprowadzają żadnych dodatkowych informacji.

Odnosnie do przewidzianych w art. 44 ust. 2 PE, zasad wypełniania przez przedsiębiorstwo energetyczne obowiązku sporządzania i przechowywania sprawozdań finansowych, należy zauważyć, że zgodnie z art. 46 ust. 1 i ust. 1a ustawy o rachunkowości, w bilansie wykazuje się stany aktywów i pasywów na dzień kończący bieżący i poprzedni rok obrotowy, a w przypadku sporządzania bilansu na inny dzień bilansowy niż ww., w bilansie wykazuje się stany aktywów i pasywów na ten dzień oraz na dzień kończący rok obrotowy bezpośrednio poprzedzający ten dzień bilansowy. Natomiast według art. 47 ust. 1 i ust. 2 tej ustawy, w rachunku zysków i strat wykazuje się oddzielnie przychody, koszty, zyski i straty oraz obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego za bieżący i poprzedni rok obrotowy, a w przypadku sporządzania rachunku zysków i strat za inny okres sprawozdawczy niż ww., w rachunku zysków i strat wykazuje się oddzielnie przychody, koszty, zyski i straty oraz obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego za bieżący okres sprawozdawczy oraz analogiczny okres sprawozdawczy poprzedniego roku obrotowego.

Przedstawiony przez powoda Bilans sporządzony na dzień 31 marca 2013 r. (k. 390 akt admin.) nie zawiera danych na dzień kończący rok obrotowy 2012, a więc nie spełnia wymogów art. 46 ust. 1a ustawy o rachunkowości. Z kolei Rachunek zysków i strat za okres 1.01.2013 – 31.03.2013 r. (k. 391 akt admin.) nie zawiera danych za okres sprawozdawczy z poprzedniego roku obrotowego, co oznacza, że dokument ten jest niezgodny z art. 47 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Rachunek zysków i strat za okres 1.01.2013 – 31.03.2013 r. z oznaczeniem „tylko energia” (k. 392 akt admin.) także nie zawiera danych porównawczych za 2012 r. Powodowa Spółka nie przedstawiła natomiast bilansu aktywów i pasywów związanych z działalnością energetyczną na dzień 31.03.2013 r. Nadto, do dnia wydania zaskarżonej decyzji powód nie przedstawił Prezesowi URE rocznego sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2012, natomiast do Sądu Rejestrowego sprawozdanie to złożono z dopiero 16 października 2013 r. (Informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców, k. 129). Mając na względzie, iż przedstawione przez powoda ww. sprawozdania finansowe zostały sporządzone z naruszeniem przepisów ustawy o rachunkowości,

co zgodnie stwierdzili biegli powołani w niniejszej sprawie, Sąd Okręgowy uznał, że powód nie wywiązał się z przewidzianego w art. 44 ust. 2 PE obowiązku sporządzania i przechowywania sprawozdań finansowych dotyczących poszczególnych rodzajów wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie dostarczania paliw gazowych lub energii, zawierających bilans oraz rachunek zysków i strat za okresy sprawozdawcze, na zasadach i w trybie określonych w przepisach o rachunkowości.

Powyżej wymienione nieprawidłowości w sposób jednoznaczny wskazują zatem, że także w 2013 roku, w tym w szczególności w dacie wydania zaskarżonej decyzji, powód prowadził ewidencję księgową z naruszeniem zasad określonych w art. 44 PE. Tym samym, istniały podstawy do nałożenia na powoda kary pieniężnej w oparciu o art. 56 ust. 1 pkt 8 PE.

W art. 56 ust. 6a PE przewidziano, że Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Istotne jest przy tym, że obie ww. przesłanki muszą zostać spełnione łącznie. W niniejszej sprawie nie została spełniona żadna z przesłanek odstąpienia od wymierzenia kary. Nie można bowiem przyjąć, że powód zaprzestał naruszenia prawa, skoro – jak wykazano powyżej – w dacie wydania zaskarżonej decyzji nadal prowadził ewidencję księgową w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami. Wbrew stanowisku strony powodowej, nie można także przyjąć, że w analizowanym przypadku stopień szkodliwości czynu był znikomy. Zdaniem Sądu, na znaczny stopień szkodliwości zarzucanego powodowi czynu wskazuje charakter naruszenia, tj. nieprzestrzeganie przez powoda art. 44 PE, stanowiącego normę bezwzględnie obowiązującą. Jak już zauważono, wprowadzone w tym przepisie rozdzielenie księgowości pomiędzy działalnością energetyczną a „nieenergetyczną” przedsiębiorstwa, uzasadniane jest, z jednej strony, zapewnieniem równoprawnego traktowania odbiorców, zaś z drugiej strony, koniecznością eliminowania subsydiowania skrośnego między działalnością na rynku regulowanym i na rynku nieregulowanym, które uznawane jest za praktykę szczególnie szkodliwą. Nieprzestrzeganie przez powoda obowiązków, wynikających z art. 44 PE, stwarza zatem poważne zagrożenie dla wyżej wskazanych, szczególnie istotnych zasad prawa energetycznego. Także okres naruszenia prawa, obejmujący przeszło 19 miesięcy (od dnia 1 grudnia 2011 r. – data zawarcia pierwszej umowy z odbiorcą, do 25 lipca 2013 r.), nie pozwala na przyjęcie, że w analizowanym przypadku stopień szkodliwości czynu jest znikomy. Okres zachowania, podlegającego sankcjonowaniu karą pieniężną, jest ściśle powiązany z pojęciem szkodliwości czynu, ponieważ w sytuacji, gdy okres ten jest długi, istnieje korelacja z okresem bezprawnego zachowania adresata kary, a tym samym zwiększona jest społeczna szkodliwość czynu. Powyżej wskazane okoliczności skłaniają do wniosku, że w niniejszej sprawie nie było podstaw do zastosowania instytucji odstąpienia od wymierzenia kary. Nadto należy wskazać, że decyzja wydawana na podstawie art. 56 ust. 6a PE należy do tzw. decyzji uznaniowych, fakultatywnych, tj. wydawanych w ramach swobodnego uznania organu administracji publicznej, na co wskazuje użycie przez ustawodawcę sformułowania, iż „Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary”.

Mając na uwadze powyższą argumentację, zarzut naruszenia art. 56 ust. 6a PE nie zasługiwał na uwzględnienie.

Za niezasadny należało uznać także ostatni z zarzutów odwołania. Sąd Okręgowy w pełni podziela ocenę pozwanego, co do zasadności orzeczenia kary pieniężnej, jak i jej wysokości. Powód nie przedstawił bowiem okoliczności, które podważałyby, czy to zasadność wymierzenia kary, czy też jej wymiar.

W myśl art. 56 ust. 6 PE, ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Sąd podtrzymuje przedstawioną powyżej argumentację dotyczącą oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu powoda. Prezes URE prawidłowo uwzględnił przy wymiarze kary stopień zawinienia przyjmując, że wpływają na niego wszelkie okoliczności, decydujące o zakresie swobody podmiotu w wyborze i realizacji zachowania zgodnego z prawem. Słuszne było także uwzględnienie przez pozwanego – w ramach przesłanki dotychczasowego zachowania podmiotu – okoliczności, iż przeciwko powodowi prowadzone już było postępowanie ws. wymierzenia kary pieniężnej. Wskazane postępowanie wiązało się z naruszeniem przez powodową Spółkę art. 28 PE (naruszenie obowiązku informacyjnego) i zakończyło się wydaniem decyzji o odstąpieniu od wymierzenia kary, która to decyzja – wbrew sugestiom powoda – oznacza uznanie przez organ dopuszczenia się przez przedsiębiorcę czynu zagrożonego karą pieniężną. W opinii sądu,

pozwany trafnie ocenił możliwości finansowe przedsiębiorcy. Wysokość kary pieniężnej ustalona została zgodnie z wytycznymi zawartymi w art. 56 ust. 3 PE. Prezes prawidłowo przyjął, że osiągnięta przez powoda dynamika wzrostu przychodów wskazuje na dobrą kondycję finansową przedsiębiorstwa. Wysokość uzyskanych przychodów pozwala stwierdzić, że w zasobach powoda znajdują się znaczne kwoty pieniężne, zatem w tej sytuacji kara w orzeczonej wysokości nie wpłynie negatywnie na sytuację finansową powoda i nie ograniczy mu możliwości prowadzenia działalności gospodarczej. Zdaniem sądu, kara w wysokości 300.000 zł, stanowiąca (...) przychodu z działalności koncesjonowanej w zakresie obrotu energią elektryczną, osiągniętego przez przedsiębiorcę w 2012 r., jest adekwatna do stopnia zawinienia, szkodliwości czynu, postawy przedsiębiorcy oraz jego sytuacji majątkowej.

Z tych wszystkich względów, stwierdzając brak podstaw do uwzględnienia odwołania, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że na koszty należne Prezesowi URE złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 360 zł, ustalone na podstawie § 14 ust. 3 pkt 3 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. ws. opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu w związku z § 21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, sąd z urzędu zwraca stronie wszelkie należności z tytułu wydatków, stanowiące różnicę między kosztami pobranymi od strony a kosztami należnymi. Natomiast według ust. 2, przepisy art. 80-82 ustawy stosuje się odpowiednio do zwrotu zaliczki. Stosownie zaś do art. 80 ust. 1 ustawy, Sąd z urzędu zwraca stronie różnicę między opłatą pobraną od strony a opłatą należną.

W niniejszej sprawie powód wniósł zaliczki na poczet opinii biegłych w łącznej wysokości 4.241,42 zł (dwie zaliczki w wysokości po 2.000 zł, k. 120 i 257 oraz kwotę 241,42 zł, k. 226). Koszty wynagrodzenia biegłych wyniosły łącznie 4.115,77 zł (opinia biegłej K. J. – 2.241,42 zł, k. 147 i opinia uzupełniająca – 211,91 zł, k. 213; opinia biegłej E. M. – 1.662,44 zł, k. 279). Różnica między kosztami pobranymi od strony a kosztami należnymi wynosi 125,65 zł, która to kwota podlega zwrotowi powodowi na podstawie ww. przepisów ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

SSO Ewa Malinowska